

ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 28. apríla 2010

o spoločnej výskumnej programovej iniciatíve Poľnohospodárstvo, potravinová bezpečnosť a zmena klímy

(2010/253/EÚ)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 181,

keďže:

- (1) Odvetvie poľnohospodárstva a lesníctva je vo veľkej miere vystavené vplyvom zmeny klímy, keďže priamo závisí od klimatických podmienok, pričom emisie, ktoré vznikajú v poľnohospodárstve Únie, tvoria 14 % globálnych emisií skleníkových plynov.
- (2) Zmena klímy je jednou z hlavných výziev pre poľnohospodárstvo pri zabezpečovaní potravín pre obyvateľstvo sveta, ktoré podľa predpokladov dosiahne 9 miliárd do roku 2050.
- (3) Predpokladá sa, že globálny dopyt po potravinách sa zvýši do roku 2030 o 50 % a na dvojnásobok do roku 2050, a to v čase, keď sa očakáva mohutný nárast dopytu po biomase na nepotravinárske účely.
- (4) Poľnohospodárstvo a lesníctvo čelí mohutnému nárastu nepotravinárskeho dopytu po biomase, ktorého hnacou silou je úsilie o zmiernenie v iných odvetviach a potreba prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo.
- (5) Globálne zásoby niektorých základných potravín sa znižujú a špičkové nárasty cien potravín, ako v roku 2008, sa môžu vyskytovať častejšie, ak zásobovanie nebude môcť dôsledne uspokojovať stúpajúci dopyt.
- (6) Zmena klímy môže ovplyvniť výnosy plodín, chov hospodárskych zvierat a umiestnenie výroby a v určitých častiach Únie môže mať významné dôsledky na príjmy poľnohospodárskych podnikov, využívanie pôdy a vidiecke hospodárstva.
- (7) Odvetvie poľnohospodárstva v tropických a subtropických krajinách, najmä v subsaharskej Afrike, je mimoriadne citlivé na zmenu klímy a každá veľká potravinová kríza v týchto regiónoch by mala vplyv na Európu.
- (8) S cieľom zabrániť nenávratným škodám, ktoré by vyvolalo spojené pôsobenie týchto hrozieb, a dosiahnuť udržateľné zásobovanie potravinami v meniacich sa klimatických podmienkach sú potrebné zosúladené akcie.
- (9) Táto spoločná programová iniciatíva je takisto významná na vytvorenie spoločnej poľnohospodárskej politiky.
- (10) Rada pre konkurencieschopnosť na svojom zasadnutí 3. decembra 2009 uznala iniciatívu Poľnohospodárstvo, potravinová bezpečnosť a zmena klímy za oblasť, v ktorej by sa spoločným programovaním vnesla veľká pridaná hodnota do súčasného roztriešteného výskumného úsilia členských štátov. Preto prijala závery, ktorými uznala potrebu začať spoločnú programovú iniciatívu na túto tému, a vyzvala Komisiu, aby prispela k príprave tejto iniciatívy. Rada takisto znovu potvrdila, že spoločné programovanie je proces, ktorý vedú členské štáty a pri ktorom Komisia pôsobí ako sprostredkovateľ.
- (11) Spoločným programovaním vo výskume v oblasti poľnohospodárstva, potravinovej bezpečnosti a zmeny klímy by sa podporilo zlúčenie schopností, znalostí a zdrojov s cieľom dosiahnuť pokrok vo výskume zameranom na riešenie problému potravinovej bezpečnosti a hrozby, ktorú prináša zmena klímy, celosvetový nárast počtu obyvateľov a dopyt po potravinárskych a nepotravinárskych výrobkoch.
- (12) V snahe splniť ciele stanovené v tomto odporúčaní by členské štáty mali s Komisiou spolupracovať na preskúmaní možných iniciatív Komisie na pomoc členským štátom pri vytvorení a vykonaní tohto strategického výskumného plánu. Členské štáty by takisto mali spolupracovať so Stálym výborom pre poľnohospodársky výskum, a tým zabezpečiť, aby sa činnosti spoločného programovania koordinovali so širším plánom poľnohospodárskeho výskumu.

- (13) S cieľom umožniť Komisii informovať o tejto záležitosti Európsky parlament a Radu by členské štáty mali Komisii pravidelne podávať správy o pokroku dosiahnutom v tejto spoločnej programovej iniciatíve,

- g) exportovanie a šírenie poznatkov, inovácií a interdisciplinárnych prístupov do iných častí Európy a do celého sveta a zabezpečovanie účinného využívania výsledkov výskumu s cieľom posilniť európsku konkurencieschopnosť a tvorbu politiky;

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Členským štátom sa odporúča vypracovať spoločnú víziu v súvislosti s tým, ako môže spolupráca a koordinácia v oblasti výskumu na úrovni Únie pomôcť riešiť problém potravinovej bezpečnosti a hrozby zmeny klímy, celosvetového rastu počtu obyvateľov a dopytu po potravinárskych a nepotravinárskych výrobkoch.
2. Členským štátom sa odporúča vytvoriť spoločný strategický výskumný plán so stanovením strednodobých až dlhodobých potrieb a cieľov výskumu v oblasti potravinovej bezpečnosti prostredníctvom prispôsobenia sa vplyvom zmeny klímy a zmiernenia týchto vplyvov v poľnohospodárstve. Tento strategický výskumný plán by mal obsahovať plán vykonávania so stanovením priorít a časových lehôt a s určením akcií, nástrojov a zdrojov potrebných na vykonanie tohto strategického výskumného plánu.
3. Členským štátom sa odporúča zahrnúť do strategického výskumného plánu a plánu vykonávania tieto akcie:
 - a) určenie a výmena informácií o príslušných národných programoch a výskumných činnostiach;
 - b) posilnenie spoločného vykonávania prognózovania a kapacít hodnotenia technológií s cieľom zabezpečiť, aby vznikajúce a nové hrozby boli nepretržite monitorované a aby sa o nich pravidelne predkladali správy;
 - c) výmena informácií, zdrojov, osvedčených postupov, metodík a usmernení;
 - d) určenie oblastí alebo výskumných činností, v ktorých by koordinácia, spoločné výzvy na predkladanie návrhov alebo zlúčenie zdrojov boli prínosom;
 - e) vymedzenie tých postupov vo výskume, ktoré sa majú v oblastiach uvedených v písmene d) vykonať spoločne;
 - f) kde je to vhodné, spoločné využívanie existujúcej výskumnej infraštruktúry alebo vyvíjanie nových nástrojov;

- h) povzbudzovanie užšej spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom, ako aj otvorenej inovácie medzi rôznymi podnikateľskými sektormi;
 - i) pri stanovovaní cieľov súvisiacich programov zohľadnenie meniacich sa potrieb spotrebiteľov a potrieb agro-potravinárskeho priemyslu v Únii.
4. Členským štátom sa odporúča vytvoriť spoločnú riadiacu štruktúru v oblasti poľnohospodárstva, potravinovej bezpečnosti a zmeny klímy s mandátom na ustanovenie spoločných podmienok, pravidiel a postupov spolupráce a koordinácie a monitorovať vykonávania tohto strategického výskumného plánu.
 5. Členským štátom sa odporúča spoločne vykonávať strategický výskumný plán vrátane vykonávania prostredníctvom svojich národných výskumných programov alebo iných národných výskumných činností.
 6. Členským štátom sa odporúča spolupracovať s Komisiou so zámerom preskúmať možné iniciatívy Komisie na pomoc členským štátom pri vytváraní a vykonávaní uvedeného strategického výskumného plánu a koordinovať spoločné programy s inými iniciatívami Únie v tejto oblasti.
 7. Členským štátom sa odporúča preskúmať v spolupráci s Komisiou možné formy zapojenia poľnohospodárskeho spoločenstva a iných zainteresovaných strán do uplatňovania získaných výsledkov a posúdiť, ako možno spoločnú programovú iniciatívu najlepšie začleniť do vývoja spoločnej poľnohospodárskej politiky.
 8. Členským štátom sa odporúča využiť v spolupráci s Komisiou všetky významné nástroje inovačnej politiky na uľahčenie premeny výsledkov výskumu na produkty a služby, a najmä sprístupniť všetky formy inovácií malým a stredným podnikom vrátane poľnohospodárov.

9. Členským štátom sa odporúča preskúmať v spolupráci s Komisiou možné formy konzultácií a spolupráce na tejto téme s príslušnými orgánmi alebo skupinami na medzinárodnej úrovni.
10. Členským štátom sa odporúča zabezpečiť v spolupráci so Stálym výborom pre poľnohospodársky výskum koordináciu spoločného programovania so širším plánom poľnohospodárskeho výskumu.
11. Členským štátom sa odporúča pravidelne podávať Komisii správy o pokroku dosiahnutom v tejto spoločnej programovej iniciatíve.

V Bruseli 28. apríla 2010

Za Komisiu
Máire GEOGHEGAN-QUINN
členka Komisie
